

PROVISIONAL INSTITUTIONS OF SELF GOVERNMENT

KUVENDI I KOSOVËS
СКУПШТИНА КОСОВА
ASSEMBLY OF KOSOVO

Zakon br. 02/L-14

O GRADJEVINSKIM PROIZVODIMA

Skupština Kosova,

Na osnovu Uredbe br. 2001/9 od datuma 15. maja 2001. Ustavnog Okvira o Privremenom Samoupravljanju na Kosovu, Poglavlje 5.1.(d), 9.1.1, 9.3.3, 11.2,

U cilju zaštite i primjenjivanja standarda na Kosovu u skladu s međunarodnim standardima,

Usvaja:

ZAKON O GRADJEVINSKIM PROIZVODIMA

POGLAVLJE I
OPŠTE ODREDBE

Clan 1

1.1. Ovaj zakon utvrđuje uvjete upotrebe i stavljanja u promet građevinskih proizvoda, prijem tehničkih usaglašenosti građevinskih proizvoda, procenu i proveru usaglašenosti sa osnovnim zahtevima, nadzor nad tržištem i sprovođenje posebnih postupaka o priznavanju njihove usaglašenosti.

1.2. Ovaj zakon uređuje stavljanje u promet građevinskih proizvoda čija su svojstva u skladu s osnovnim zahtevima za građevinske objekte iz člana 4. ovog zakona.

Clan 2

2.1. Ovaj zakon se primenjuje na građevinske proizvode u meri koja udovoljava osnovnim zahtevima za građevinske objekte predviđenih članom 3. ovog zakona. Ovaj zakon se ne primenjuje na građevinske proizvode koje ne udovoljavaju tehničkim specifičnostima propisanih članom 5. i 6. čije se tehničke specifičnosti uređuju posebnim propisima ili tehničkim pravilima o primeni tih propisa.

2.2. Nakon utvrđivanja tehničkih specifičnosti shodno članu 5. i 6. ovog zakona, o stavljanju u promet građevinskih proizvoda primenjivaće se isključivo odredbe ovog zakona. Zahtevi posebnih propisa o stavljanju građevinskih proizvoda u promet a koji su predmet njihovog uređenja, prestaju važiti po isteku perioda utvrđenog tim tehničkim specifikacijama.

2.3. Ovim se zakonom ne uređuje upotreba građevinskih proizvoda pri izgradjivanju građevinskih objekata. Odredbe i drugi propisi o izgradnji građevinskih objekata ne smeju isključiti upotrebu građevinskih proizvoda stavljenih na tržište u skladu s ovim zakonom, za predviđene namene.

Clan 3

3.1. Osnovni zahtevi za građevinske proizvode utvrđeni pravilnicima o izgradnji građevinskih objekata, moraju se ispuniti imajući u vidu bitna svojstva proizvoda, i to:

- i. mehanička otpornost i stabilnost,
- ii. sigurnost od požara,
- iii. higijenu, zdravstvo i okolinu,
- iv. sigurnost pri upotrebi,
- v. zaštitu od buke,
- vi. štednju energije i očuvanje toplote.

3.2. Nadležno ministarstvo će doneti pravilnike o građevinskim proizvodima kojima se utvrđuju svojstva građevinskih proizvoda u skladu s osnovnim zahtevima.

3.3. Radi uspostavljanja potrebne povezanosti između osnovnih zahteva iz stava 1. i 2. i tehničkih specifikacija iz člana 6. Ministarstvo objavljuje specialna izdanja prevoda dokumenata objavljenih od Evropske komisije.

POGLAVLJE II ZNAČENJE TERMINA I DEFINICIJA

Clan 4

Svaki od termina upotrebljen u ovaj zakon, ima sledeće značenje:

- 1. Nadležno ministarstvo** - Ministarstvo trgovine i industrije,
- 2. Ministar** - Ministar Trgovine i industrije,
- 3. Komisija** - Komisija Evropske zajednice,
- 4. EOTA** - Evropska organizacija za tehnička usaglašavanja,
- 5. Građevinski proizvod** - svaki proizvod proizveden za trajno ugradjivanje u građevinske objekte,
- 6. Građevinski radovi** - izgradnja objekata i radovi u oblasti civilne inženjerije,
- 7. Stavljeni na tržište** - stavljeni na tržište građevinskog proizvoda prikladnog za upotrebu na Kosovu,
- 8. Snabdevač** - proizvođač građevinskog proizvoda: ako proizvođač nema registrovanu kancelariju, njegov zastupnik sa registrovanim sedištem na Kosovu, uvoznik ili svako drugo pravno ili fizičko lice koje je stavilo proizvod na promet,
- 9. Tehničke specifikacije** - standardi, tehnička usaglašenost i Kosovska tehnička pravila iz člana 5. i 6.

- 10. Priznate tehničke specifikacije** - Kosovski standardi ili Kosovska tehnička usaglašavanja koje ih Komisija Evropske zajednice (u nastavku: Komisija) priznaje kao takve, to jest priznaje da proizvodi proizvedeni u skladu sa njima omogućuju ispunjavanje osnovnih zahteva za građevinske objekte i sa preporukama objavljenih u “Službeni list Evropske zajednice”,
- 11. Kosovski standard** - standard usvojen od Kosovskog organa za standarde, u skladu sa pravilima o standardizaciji,
- 12. Usaglašeni standard** - standard utvrdjen od nadležne Evropske organizacije za standardizaciju na osnovu predloga Komisije i preporuka objavljenih u “ Službeni list Evropske zajednice”,
- 13. Evropska tehnička usaglašenost** - tehnička procena usaglašenosti o upotrebi proizvoda za određenu namenu bazirana na ispunjavanju osnovnih zahteva za gradjenje građevinskih objekata za koje se koristi proizvod. Ovu usaglašenost izdaje organ za usaglašenost kojeg je osnovala komisija za dodeljivanje Evropske tehničke usaglašenosti,
- 14. Priznata tehnička usaglašenost** - tehnička usaglašenost za građevinski proizvod dodeljen od organa za usaglašavanje u skladu sa propisima druge zemlje,
- 15. Kosovska tehnička usaglašenost** - tehnička usaglašenost za građevinski proizvod dat od organa za usaglašavanje, registrovan na Kosovu u skladu sa članom 17, 18, i 19,
- 16. Organ usaglašavanja** - organ koji izdaje evropska tehnička usaglašavanja ili Kosovska tehnička usaglašavanja,
- 17. Mali građevinski proizvod** - građevinski proizvod koji je od nebitnog uticaja na zdravlje i sigurnost ljudskoga života i kao takav uvršćen je u spisak Ministra i objavljen u “ Službeni list Kosova”,
- 18. Priznato tehničko pravilo** - tehničko pravilo priznato od većine nadležnih stručnjaka odražava stanje tehnologije,
- 19. Certifikacioni organ** - nepristrasni organ koji utvrđuje usaglašenost građevinskih proizvoda ili sistema kontrole proizvodnje i nadzora nad njim,
- 20. Inspeksijski organ** - nepristrasni organ koji procenjuje i preporučuje priznavanje i reviziju metoda kontrole kvaliteta od proizvođača, selekcioniranje i procenjivanje građevinskih proizvoda u fabrikama, građevinskim pogonima ili ma gde da su skladišteni,
- 21. Laboratorija testiranja** - laboratorija koja meri, preispituje, testira, određuje kalibar ili drugačije utvrđuje karakteristike ili svojstva materijala ili građevinskih proizvoda,
- 22. Procena usaglašenosti** - postupak na osnovu kojeg se izdaje pismena garancija da je proizvod, proces ili usluga u skladu sa tehničkim specifikacijama,
- 23. Potvrđivanje usaglašenosti** - prethodno priznavanje usaglašenosti proizvoda sa tehničkim specifikacijama,
- 24. Deklaracija proizvoda** - deklaracija bitnih karakteristika proizvoda odgovarajućeg kvaliteta za upotrebu u skladu s osnovnim zahtevima.

POGLAVLJE III STAVLJANJE NA PROMET GRADJEVINSKIH PROIZVODA

Clan 5

5.1. Gradjevinski proizvodi se mogu staviti na promet samo ako su pogodni za namensku upotrebu, ili imaju takva svojstva da gradjevinski objekti u kojima će se upotriebiti, ako su pravilno projektirani i gradjeni, ispunjavaju bitne zahteve utvrdjenim pravilima o izgradnji gradjevinskih objekata.

5.2. Gradjevinski proizvod pogodan je za namensku upotrebu i može se stavljati na tržište ako je u skladu sa:

- i. Kosovskim standardima koji su usaglašeni sa dotičnim Evropskim standardima,
- ii. Evropskim tehničkim usaglašavanjem, ili
- iii. Priznatim tehničkim specifikacijama, kada tehničke specifikacije iz stava 1. i 2. ovoga clana ne postoje.

Clan 6

6.1. Kada tehničke specifikacije iz stava dva člana 5. ne postoje, gradjevinski proizvod se može staviti u promet ako je u skladu sa:

- i. Kosovskim standardima,
- ii. Kosovskim tehničkim pravilima, ili
- iii. Kosovskim tehničkim usaglašavanjem, u skladu sa članom 17, 18, ili 19. ovog zakona.

6.2. Tehničke propise iz stava 1. ovoga člana izdaje Ministarstvo. Ministarstvo utvrđuje bitna svojstva gradjevinskog proizvoda i postupak procene usaglašenosti s tehničkim propisima, i po potrebi, sa Kosovskim standardima.

Clan 7

Ako gradjevinski proizvod ne ispunjava, ili delimično ispunjava tehničke specifikacije iz člana 5. i 6, onda proizvođač može da taj proizvod stavi na promet isključivo ako se nakon sprovođenja postupaka o proceni usaglašenosti iz tačke 1 člana 23. prilaže deklaracija usaglašenosti tog proizvoda. U tom slučaju deklaracija usaglašenosti biće zasnovana na početnom testiranju proizvoda u laboratoriji testiranja koja je licencirana kao organ za proveravanje usaglašenosti.

Clan 8

8.1. Manji gradjevinski proizvodi mogu se stavljati na promet ako se slaže deklaracija proizvođača sa priznatim tehničkim pravilom.

8.2. Deklaraciju iz prethodnog stava izdaje proizvođač pod vlastitom odgovornošću, ako su ispunjeni kriterijumi utvrdjeni Kosovskim standardima o deklaraciji usaglašenosti.

Clan 9

Ministarstvo propisuje dužnost i način označavanja znaka usaglašenosti, i zahteva utvrđivanje usaglašenosti građevinskog proizvoda za označavanje oznakom uskladjenosti. Oznakom usaglašenosti, proizvođač ili njegov predstavnik potvrđuje, pre stavljanja proizvoda na tržište, da je proizveden u skladu sa standardima.

POGLAVLJE IV TEHNIČKA USAGLAŠENOST

Clan 10

Tehnička usaglašenost je tehnička ocena prikladnosti građevinskog proizvoda za predviđenu upotrebu, koja se zasniva na ispunjavanju bitnih zahteva za građevinske objekte za koje se upotrebljava.

Clan 11

Organ usaglašenosti može dati Evropsku tehničku usaglašenost građevinskog proizvoda:

- i. za koji ne postoje usaglašeni standardi niti narudžbina za usaglašeni standard i za koji komisija smatra da takav usaglašeni standard nije moguće izraditi ili se još ne može izraditi, ili
- ii. koji znatno odstupa od usaglašenih standarda.

Clan 12

12.1. Evropsko tehničko usaglašavanje za građevinski proizvod mora se bazirati na preispitivanja, dokazivanja i ocenjivanja na osnovu razlaganja dokumenata iz trećeg stava člana 3. i smernica usaglašenih za Evropsko tehničku usaglašenost.

12.2. Smernica za Evropsku tehničku usaglašenost koja se odnosi na pojedini ili skupinu proizvoda, koja je izradjena od Evropske organizacije za tehnička usaglašavanja (EOTA), izdaje Ministarstvo kao posebno izdanje.

12.3. Smernica treba naročito da sadrži:

- i. spisak dokumenata razlaganja,
- ii. posebne zahteve za građevinski proizvod u smislu bitnih zahteva za građevinske objekte iz člana 3,
- iii. postupak preispitivanja,
- iv. metode ocenjivanja i kvalifikacije rezultata preispitivanja,
- v. procena usaglašenosti i proveru postupaka koji moraju udovoljiti zahtevima iz člana 21, 22, i 23,
- vi. rok valjanosti Evropske tehničke usaglašenosti.

12.4. Ako smernica iz prethodne tačke 3 ne postoji, Evropska tehnička usaglašenost se može dati bazirajući se na bitne odgovarajuće zahteve i na dokumentima razlaganja. U tom slučaju ocenjivanje građevinskog proizvoda je vršen od organa koji deluje zajedno sa Evropskom organizacijom za tehnička usaglašavanja.

Clan 13

Gradjevinski proizvod za koji je dat Evropska tehnička usaglašenost od organa usaglašavanja iz tačke 16 člana 4, može se staviti na promet ako snabdevač dostavlja inspeksijskom organu sve neophodne podatke za tehničku usaglašenost, kako je propisano članom 27. Ako je Evropska tehnička usaglašenost izdata na stranom jeziku, snabdevač mora imati kopiju prevoda na albanskom jeziku.

Clan 14

14.1. Ako organ za tehnička usaglašavanja ima kancelariju za registraciju na Kosovu, može dati Evropsku tehničku usaglašenost samo ako ima ovlašćenje Ministarstva. Ovaj organ mora ispunjavati uvjete utvrdjene dole navedenim stavovima kojeg je Ministarstvo proglasio u komisiju kao člana Evropske organizacije za tehnička usaglašavanja.

14.2. Za pridobijanje ovlasti iz prethodnoga stava organ za usaglašavanje pre svega mora biti u stanju:

- i. oceniti pogodnost za upotrebu novih građevinskih proizvoda na osnovu naučnih i praktičkih saznanja,
- ii. doneti nepristrasne odluke o interesima zainteresovanih proizvođača ili njihovih zastupnika, i
- iii. uporedjivati doprinose svih zainteresovanih stranaka u uravnoteženoj proceni.

14.3. Ministarstvo može propisati dodatne uvjete izdavanja ovlašćenja iz prvog stava. Rok važenja ovlašćenja je određeno. Organ usaglašavanja može uvjete za pribavljanje ovlašćenja ispunjavati trajno. Ako organ usaglašavanja prestaje ispunjavati uvjete u periodu važenja ovlašćenja, ovlašćenje se oduzima.

Clan 15

15.1. Zahtev za izdavanje Evropskog tehničkog usaglašavanja za građevinski proizvod podnosi proizvođač ili njegov zastupnik. Pri podnošenju zahteva podnositelj mora izjaviti da takav zahtev nije podneo nekom drugom organu usaglašavanja i da je podmirio sve troškove postupka.

15.2. Prije podnošenja zahteva iz prethodnog stava proizvođač, nakon što je priložio potrebne podatke, može zahtevati od organa za izdavanje Evropske usaglašenosti da ga informira o :

- i. postupku izdavanja Evropskog tehničkog usaglašavanja,
- ii. roku trajanja postupka,
- iii. visini troškova i načinu njihovog uplaćivanja.

15.3. Uz zahtev iz prvog stava ovog člana mora se priložiti, u zatvorenoj koverti, opis građevinskog proizvoda, specifikacije, projekti i izvještaji o obavljenim ispitivanjima koji detaljno predstavljaju građevinski proizvod i njegovu namensku upotrebu. Pored toga podnositelj mora navesti sve lokacije gdje će se proizvod izložiti i omogućiti organu za tehnička usaglašavanja pristup tim lokacijama.

15.4. Organ za tehnička usaglašavanja mora obavestiti podnosioca zahteva koje dodatne dokumente, rezultate preispitivanja, izračunavanja ili druge podatke mora dostaviti da bi mogao proceniti proizvod za predvodjenu upotrebu. Organ usaglašavanja mora garantirati očuvanje tajnosti za sve informacije pridobijene u postupku.

Clan 16

16.1. Organ usaglašenosti izdaje Evropsku tehničku usaglašenost za građevinski proizvod za kojeg je utvrdio da odgovara svojoj namenskoj upotrebi. Opšte je pravilo da se Evropska tehnička usaglašenost daje za period od pet godina čija se važnost može produžiti.

16.2. Za ponovno razmatranja izdate Evropske tehničke usaglašenosti važe ista pravila kao za njeno izdavanje. Zahtev za ponovno razmatranje se mora dostaviti istom organu usaglašavanja koji je i prvi put izdao tehničko usaglašavanje.

16.3. Izdato Evropsko tehničko usaglašavanje može se poništiti ako organ usaglašavanja utvrdi da građevinski proizvod nije pogodan za predvidjenu upotrebu. O poništavanju organ usaglašavanja obavještava inspekcijски organ iz člana 27.

16.4. Ministarstvo oglašava u detaljima postupak izdavanja, produžavanja, promene i poništavanja Evropske tehničke usaglašenosti.

Clan 17

17.1. Kosovska tehnička usaglašenost za građevinski proizvod mora se osnivati na preispitivanja, dokaze i ocene ispunjavanja bitnih zahteva za građevinske objekte i zahteva iz dokumenata izlaganja iz člana 3.

17.2. Kosovska tehnička usaglašenost u smislu ovoga člana može se izdati za određeni građevinski proizvod samo od organa za usaglašavanje koji ima kancelariju upisa na Kosovu koji raspolaže ovlašćenjem Ministarstva i koji mora ispunjavati uvjete utvrdjene stavom 2 i 3 člana 14.

Clan 18

18.1. Organ za tehničko usaglašavanje može dati Kosovsku tehničku usaglašenost za građevinski proizvod:

- i. za kojeg nije dat Kosovski standard niti Kosovsko tehničko pravilo iz člana 6, ili
- ii. koji znatno odstupa od Kosovskog standarda ili Kosovskog tehničkog pravila iz prethodnog stava.

18.2. Za izdavanje, produžavanje, ponovno razmatranje ili poništavanje Kosovskog tehničkog usaglašavanja primenjuje se član 15. i 16.

Clan 19

19.1. Kosovska tehnička usaglašenost može se dati i na osnovu Evropskog tehničkog usaglašavanja ili priznatog tehničkog usvajanja koji je građevinskom proizvodu dao organ usaglašavanja sa sedištem u inostranstvo. Tako data Kosovska tehnička usaglašenost iskazuje pogodnost građevinskog proizvoda za predviđenu upotrebu u skladu sa Kosovskim pravilima o bitnim zahtevima za građevinske objekte.

19.2. Kosovska tehnička usaglašenost iz prethodne tačke 1 može se dati nakon pregleda dokumentacije o izvršenim preispitivanjima, probama i kompletnih ocena koje su služile kao osnov za izdavanje Evropske tehničke usaglašenosti. Po potrebi mogu se izvršiti dodatna preispitivanja oprobavanja za izdavanje Kosovske tehničke usaglašenosti.

19.3. Ministarstvo detaljno propisuje postupak izdavanja, ponovnog razmatranja i poništavanja jedne Kosovske tehničke usaglašenosti.

POGLAVLJE V PREISPITIVANJE I PROVERANJE USAGLAŠENOSTI SA ZAHTEVIMA TEHNICKIH SPECIFIKACIJA

Clan 20

20.1. Proizvodjač je odgovoran za potvrđivanje uskladenosti građevinskog proizvoda sa zahtevima tehničkih specifikacija. Pre potvrđivanja usaglašenosti pogodnosti građevinskog proizvoda za upotrebu prema predviđenoj nameni, utvrdiće se preispitivanjima, kontrolom ili drugim načinima ocenjivanja usaglašenosti. Postupak procenjivanja i potvrđivanja usaglašenosti (u nastavku: procenjivanje uskladenosti) kako je propisano tehničkim specifikacijama, izvršiće sam proizvodjač ili u saradnji sa organom zaduženim za utvrđivanje usaglašenosti.

20.2. Organ zadužen za potvrđivanje usaglašenosti iz prethodne tačke 1. je sertifikacijski organ, inspekcijski organ ili laboratorija testiranja koji može biti javni ili privatni autoritet.

Clan 21

21.1. Za potvrđivanje usaglašenosti građevinskih proizvoda sa tehničkim specifikacijama, koriste se dole navedene metode:

- i. početno preispitivanje uzoraka proizvoda od strane proizvodjača ili ovlašćenog organa,
- ii. preispitivanje uzoraka preuzetih iz fabrike u skladu sa preispitivanjem predviđenim od proizvodjača ili ovlašćenog organa,
- iii. kontrolno preispitivanje uzoraka preuzetih iz fabrike, iz otvorenog tržišta ili u građevinskom objektu, od proizvodjača ili ovlašćenog organa,
- iv. preispitivanje uzoraka iz količine koja je pripremljena za dostavljanje ili je već dostavljena korisniku, od proizvodjača ili nadležnog organa,
- v. kontrola proizvoda u fabrici,
- vi. početna kontrola fabrike i početna kontrola proizvoda u fabrici, od ovlašćenog organa,

vii. stalni nadzor, presudjivanje i procena kontrole proizvodnje u fabrici od ovlašćenog organa.

21.2. Kontrola proizvodnje u fabrici iz prethodnog stava mora biti stalna unutrašnja kontrola proizvodnje izvršena od proizvođača. Svi elementi, zahtevi i mere preduzete od proizvođača u vezi sa kontrolom proizvodnje u fabrici, moraju biti sistematično dokumentirani u skladu s zacrtanom politikom i postupcima.

21.3. Izbor i kombinacija metoda za potvrđivanje usaglašenosti građevinskog proizvoda iz prethodne tačke 1 predstavlja poseban sistem potvrđivanja usaglašenosti koji zavisi od tehničkih zahteva za posebni građevinski proizvod ili za skupinu građevinskih proizvoda.

Clan 22

22.1. Potvrđivanje usaglašenosti građevinskog proizvoda pretpostavlja da:

- i. proizvođač građevinskog proizvoda raspolaže jednim sistemom kontrole proizvodnje u fabrici sa kojim garantira da je proizvodnja usaglašena sa tehničkim specifikacijama, ili
- ii. za poseban građevinski proizvod, naveden u odgovarajućim tehničkim specifikacijama, pored sistema kontrole proizvodnje u fabrici, uključen je u ocenjivanju i nadzor proizvodnje ili proizvoda i nadležni certifikacioni organ.

22.2. Izbor postupka iz prethodnog stava 1. zavisi od:

- i. vrste građevinskog proizvoda,
- ii. značaja građevinskog proizvoda u pogledu ispunjavanja bitnih zahteva za građevinske objekte, posebno na one koje se odnose na zdravlje i bezbednost,
- iii. posledica promena karakteristika građevinskih proizvoda koja se odnose na njegovu istrajnost,
- iv. osjetljivost prema oštećenjima tokom proizvodnje.

Clan 23

23.1. Postupci procenjivanja usaglašenosti utvrđenih posebnim propisima, su osnov za potvrđivanje usaglašenosti građevinskog proizvoda, baziranih na:

- i. deklaraciju o usaglašenosti koju daje proizvođač ili njegov zastupnik, ili
- ii. certifikaciju usaglašenosti za sistem kontrole i nadzora proizvodnje ili proizvoda, koju izdaje certifikacioni organ na način utvrđen tačkom (ii) prvoga stava člana 22.

23.2. Ako certifikacioni organ izdaje certifikat o uskladjenosti za sistem kontrole i nadzora proizvodnje, proizvođač ili njegov zastupnik daju izjavu o uskladjenosti građevinskog proizvoda na osnovu ove certifikacije.

23.3. Za pojedinačne proizvode (van serijskim), deklaracija o usaglašenosti prvobitno se bazira na preispitivanje uzoraka građevinskog proizvoda. U tom slučaju, kontrola proizvoda u fabrici biće dovoljna osim ako nije drugačije propisano tehničkim specifikacijama o proizvodima koji imaju posebno važan uticaj na zdravlje i bezbednost.

23.4. Ministarstvo, posebnim aktom, propisuje sadržaj dokumenata o uskladenosti iz prvoga stava ovoga člana.

Clan 24

24.1. Nakon izdavanja dokumenta o uskladenosti, proizvođač ili njegov zastupnik označava građevinski proizvod s oznakom o usaglašenosti, u skladu s propisom predviđenim članom 9. ovog zakona.

24.2. Na građevinski proizvod, koji nije pogodan za svoju namjensku upotrebu, ili za koji nije usvojena oznaka usaglašenosti, ne može se označiti oznakom uskladenosti ili drugom slicnom oznakom, koja bi stvarala zabluđu na trziste ili kod potrošača.

Clan 25

25.1. Proizvođač građevinskog proizvoda može angažovati drugi certifikacioni organ u postupcima procenjivanja usaglašenosti jedino ako taj organ raspolaže ovlašćenjem kao dokaz njegove sposobnosti i odgovornosti za certifikaciju usaglašenosti shodno utvrdjenim pravilima i postupcima. Proizvodi, za certifikaciju usaglašenosti za koju je nadležan certifikacioni organ, moraju biti navedeni u ovlašćenju.

25.2. Certifikacioni organ može sam izvršiti zadatke utvrdjene tačkom 1. On može poveriti izvršenje jednog ili više od ovih zadataka inspekcijским organima ili laboratorijama testiranja koje imaju odgovarajuće ovlašćenje izdato od nadležnih organa. Izvršenje ovih zadataka se mogu poveriti i organima koji raspolažu ovlašćenjem iz člana 26, uzimajući u obzir opis aktivnosti posebnih organa procenjivanja usaglašenosti iz tačke 15, 16 i 17 člana 4. ovog zakona.

Clan 26

Za ovlašćene organe utvrdjivanja usaglašenosti, koje imaju kancelariju upisa na Kosovu, ministarstvo podzakonskim će propisima utvrditi zadatke iz člana 25, u skladu s opštim propisima procenjivanja usaglašenosti proizvoda, koji ispunjavaju sledeće zahteve:

- i. raspolaganje osobljem i potrebnim sredstavima i opremom,
- ii. raspolaganje osobljem koje je stručno osposobljeno i iskazuje profesionalnu odgovornost na radu,
- iii. nepristrasnost u izvodjenju oprobavanja, pripremanju izvještaja, izdavanju certifikacija i u vršenju nadzora, osoblja i tehničkog osoblja u vezi sa raznim centrima, grupama ili osobama neposredno ili posredno zainteresovanih za građevinske proizvode,
- iv. očuvanje poslovne tajne,
- v. potpisivanje garancije.

POGLAVLJE VI NADZOR TRZISTA

Clan 27

27.1. Ispunjavanje zahteva ovog zakona i propisa donetih na osnovu njega o gradjevinskim proizvodima koje se stavljaju na tržište, nadzire tržišna inspekcija (ili ovlašćeni organ).

27.2. Prema ovom zakonu, tržišni inspektori (ili ovlašćeni organ), osim ovlašćenja za primenjivanje mera propisanih aktima o njihovoj delatnosti, imaju i sledece nadležnosti da:

- i. traže od snabdevača da podnese inspekciji sve potrebne podatke i stavljanje na uvid svih dokumenata u usaglašenosti i tehničke dokumentacije o gradjevinskim proizvodima,
- ii. izvrše odgovarajući pregled i preispituje gradjevinske proizvode da li su u skladu s tehničkim specifikacijama,
- iii. oduzimaju uzorke gradjevinskih proizvoda i da proveravaju njihovu usaglašenost,
- iv. naredjuju oduzimanje dokumenta o usaglašenosti za neusklađene gradjevinske proizvode,
- v. naredjuju otklanjanje utvrdjene neusklađenosti,
- vi. zahtevaju označavanje gradjevinskog proizvoda oznakom usaglašavanja ili odstranjivanje zabranjene oznake usklađivanja,
- vii. zabranjuju stavljanje na promet gradjevinskih proizvoda u slučaju njihove neusklađenosti, ograničavaju trgovinu gradjevinskim proizvodima ili da naredjuju njihovo povlačenje iz tržišta i primenjuje dodatne mere da bi osigurali da se naredba poštuje,
- viii. privremeno zabranjuju, koliko je to potrebno za obavljanje pregleda i preispitivanja, svako snabdevanje, ponudu ili izložbu gradjevinskih proizvoda, za vreme dok postoji opravdana sumnja da ti proizvodi nisu u skladu sa pravilima,
- ix. naredjuju uništavanje neusklađenih gradjevinskih proizvoda kada je to neophodno za zaštitu zdravlja i života ljudi.

27.3. Tržišna Inspekcija (ili ovlašćeni organ), može u okviru nadzora nad tržištem, poveriti stručnoj instituciji izvršenje pregleda i preispitivanja iz prethodnih stavova.

Clan 28

28.1. Troškove inspeksijskog postupka (troškove analiza, dnevnice, putni troškovi i drugi troškovi nastali sprovedenjem postupka) koji su okončani nepovoljno za odgovornu osobu, snosi sama ta osoba.

28.2. Žalba protiv rešenja o nadzoru tržišta, doneta na osnovu izvršenja ovlašćenja iz drugog stava člana 27, ne zadržava njeno izvršenje.

Clan 29

Vlada Kosova može propisati sadržaj i način obaveštavanja drugih država ili međunarodnih subjekata za mere primenjene od mesnih organa koje važe na međunarodnom tržištu, ograničavajući stavljanje na promet građevinskih proizvoda ili njihovo povlačenje iz prometa radi zaštite javnoga interesa.

POGLAVLJE VII POSEBNI POSTUPCI

Clan 30

30.1. Usled nedostatka tehničkih specifikacija iz člana 5 za svaki građevinski proizvod, Kosovo kao država uvoza, ovisno od pojedinačnih zahteva, procenjuje da je proizvod u skladu s Kosovskim pozitivnim propisima, što su potvrdili preispitivanja i provjeravanja izvršena od ovlašćenog organa države proizvođača, u skladu s vazećim metodama na Kosovu ili s metodama priznatim kao jednakovrednim na Kosovu, prema recipročnim priznatim sporazumima.

30.2. Radi potvrđivanja tačnosti usaglašavanja građevinskog proizvoda, Kosovo može tražiti dodatne informacije od nadležnog organa zemlje proizvođača za tu namenu. Ako Kosovo ima nesporazuma sa tim organom, obrazložiće svoje konstatacije i informisaće o tome zemlju proizvođača.

30.3. Kosovo će prikupiti sve izveštaje i dokumente o usaglašenosti izdatih u zemlju proizvođača u skladu sa ovim članom, jednakovrednim sa izveštajima i dokumentima o usaglašavanju, izdatih od nadležnih organa o potvrđivanju usaglašenosti koji ima registrovnu kancelariju na Kosovu.

POGLAVLJE VIII KAZNENE ODREDBE

Clan 31

31.1. U smislu ovoga zakona, za učinjeno delo koje ne predstavlja krivično, već administrativni prekršaj, kazni će se pravno lice, i to:

1. Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 do 5.000 € kada:
 - i. stavlja na promet građevinski proizvod suprotno sa članom 5, 6, i 7,
 - ii. daje izjavu o usaglašenosti građevinskog proizvoda suprotno sa članom 8.,
 - iii. daje Evropsko tehničko usaglašavanje suprotno sa članom 11 i 16.,
 - iv. daje Kosovsku tehničku usaglašenost suprotno sa članom 17, 18, i 19,
 - v. ne označava građevinski proizvod oznakom usaglašenosti u skladu sa prvim stavom člana 24,
 - vi. u suprotnosti sa stavom dva člana 24. označava građevinski proizvod oznakom usaglašenosti ili nekom drugom postojećom oznakom, koja može stvarati pometnju na tržištu ili obmanjivati potrošače,

- vii. priznaje certifikacioni organ za potvrđivanje usaglašenosti u suprotnosti sa članom 25,
- viii. obavlja poslove nadležnog organa na provjeravanje usaglašenosti, donoseći odluke u suprotnosti sa prvim stavom člana 26,
- ix. u suprotnosti sa članom 27, ne postupa u skladu sa rešenjima tržišne inspekcije.

31.2. Novčanom kaznom u iznosu od 500 do 2.000 € kazni će se fizička i pravna lica za prekršaj iz prethodnih članova.

POGLAVLJE IX PRIGOVOR

Clan 32

32.1. Prigovor protiv izricanih kazni se podnosi tržišnoj inspekciji (ili nadležnom organu), u roku od 10 dana od dana uručenja rešenja. Tržišna Inspekcija rešavaće po prigovoru u roku od 30 dana, od dana izjavljivanja prigovora.

32.2. Stranka nezadovoljna odlukom tržišnog inspeksijskog organa, ili u slučaju nerešavanja po prigovoru, se može obratiti nadležnom sudu.

POGLAVLJE X PRELAZNE I ZAVRSNE ODREDBE

Clan 33

33.1. Do dana donošenja tehničkih specifikacija propisanih ovim zakonom ili posebnim pravilima iz prvog stava člana 2, primenjivaće se standardi o građevinskim proizvodima i druge specifikacije donete i koje se primjenjuju na međunarodnom nivou, posebno u zemljama EZ-a.

33.2. Na osnovu ovog zakona, Vlada će doneti podzakonske propise i tehnička pravila koje proističu iz ovog zakona.

Clan 34

34.1. Ministarstvo će uredjivati pitanja građevinskih proizvoda (MTI), doneće podzakonske propise iz člana 23, 25, i 33. ovog zakona.

34.2. Ministarstvo će izdati prevod tumačenja dokumenata predviđen u članom 3, u roku od 24 meseca od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Clan 35

Ovaj zakon stupa na snagu nakon usvajanja od Skupštine Kosova i proglašenja od Specijalnog Predstavnika Generalnog Sekretara Ujedinjenih Nacija.

Zakon Br.02/L-14
23. mart 2005.

Predsednik Skupštine Kosova,

akademik Nexhat Daci